

Bartosz Romaniuk

DOMY
POLSKIE

w stylu

II RZECZYPOSPOLITEJ

ISBN 978-83-933863-4-5

DOMY
POLSKIE
w stylu
II RZECZYPOSPOLITEJ

Bartosz Romaniuk

DOMY
POLSKIE

w stylu

II RZECZYPOSPOLITEJ

Warszawa 2018

REDAKCJA I KOREKTA

Grzegorz Kęsik

PROJEKT OKŁADKI

Autor

NA OKŁADCE

Dom na terenie Puszczy Mariańskiej
(między Skierniewicami a Żyrardowem)

Fotografia: Autor

© Copyright by Autor

ISBN

978-83-933863-4-5

ILUSTRACJE I OPISY

Autor

KONTAKT DO AUTORA

dworkowyzabytki@gmail.com

(wydanie I)

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	7
Część I DACHY	9
Sposób ułożenia (przykład I).....	11
Sposób ułożenia (przykład II)	12
Sposób ułożenia (przykład III).....	13
Sposób ułożenia (przykład IV).....	14
Rynny.....	15
Typy dachów (zestawienie zbiorcze).....	16
Typy dachów (przykłady).....	17
Część II PROJEKTY DOMÓW	23
Dom z narożnym wejściem.....	25
Leśniczówka (wersja I z dachem dwuspadowym)	29
Leśniczówka (wersja I z dachem naczółkowym).....	33
Leśniczówka (wersja II z dachem kopertowym).....	37
Leśniczówka (wersja II z dachem łamanym-polskim).....	41
Leśniczówka (wersja III z dachem mansardowym).....	45
Agronomówka	49
Część III PODDASZA, STRYCHY	53
Poddasza, strychy (przykłady)	55
Bibliografia	57
Spis fotografii	60

**Poświęcam tę pracę
w setną rocznicę odzyskania
Niepodległości Rzeczypospolitej
1918-2018**

(...) we shape our buildings and
afterwards our buildings shape us.

(...) my kształtujemy [projektujemy]
nasze domy a potem one kształtują
[wychowują] nas.

Winston Churchill

Słowo wstępne

Książka, którą mają Państwo w ręku, dzieło Bartosza Romaniuka, to efekt wieloletnich doświadczeń i osobistych poszukiwań Autora. Od dzieciństwa miał on bowiem kontakt z tradycyjną architekturą, także poprzez zamieszkiwanie w domu swoich dziadków w Opolu, w Woli Łychowskiej, a także w Konstancinie-Jeziornej - w domu na ul. Sadowej oraz w Willi Lucjanówka. Fascynacje Autora tradycyjnym domem polskim miały swoją kontynuację w postaci studiów na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, a także samodzielnego zgłębiania archiwalnych projektów z lat 1911-1925 oraz dokumentowania istniejących jeszcze domów i willi na terenie całego kraju.

Zebranie i wydanie materiału projektowego, latami tworzonego i gromadzonego przez Bartosza Romaniuka, jest w obecnych czasach szczególnie potrzebne. Oto bowiem po okresie PRL-owskiego bezwzględного rozprawiania się z tradycyjną polską architekturą (w szczególności tą bezpośrednio związaną z dawnymi elitami II RP - arystokracją i inteligencją), nastąpił moment uwolnienia prywatnego budownictwa, spod sztywnego, skromnego gorsetu jednolitych projektów. Dawnych elit jednak w 1989 roku już nie było, zaś te nowe, szybko się bogacąc, chciały za wszelką cenę jak najszybciej mieszkać „lepiej”, niż do tej pory. Jednakże długoletnie rugowanie tradycyjnej architektury - zarówno jako elementu krajobrazu, jak i źródła inspiracji - sprawiło, iż w nowej rzeczywistości także architektom zabrakło wystarczającej wiedzy (oraz chęci) aby projektować tak, jak dawniej. Masowo zaczęły zatem powstawać nowe domy „w stylu dworkowym”, z prawdziwą polską architekturą mające jednak niewiele wspólnego. Domy te, często koślawe, o zaburzonych proporcjach, stały się dość szybko obiektem drwin, zarówno ze strony tych, którym się „nie powiodło”, jak i samych architektów, którzy nadal kształceni w duchu modernizmu, traktowali kaprysy nowobogackich jako zło konieczne lub nawet tylko przejściową modę. Owo postmodernistyczne odreagowanie lat 90-tych XX wieku, zostało przez architektów wewnętrznie odrzucone jako „kicz” i „niemożność

powrotu do przeszłości”, zaś zastąpione (już niemal bezwzględnie obecnym w budownictwie wielorodzinnym, a coraz częściej pojawiającym się także i w indywidualnym) triumfalnym powrotem do modernizmu. Powrotem, który maskuje brak umiejętności tradycyjnego projektowania oraz wynikającą (często z pobudek ideologicznych) niechęć do dawnej architektury u większości współczesnych, polskich architektów.

Bartosz Romaniuk, poprzez zbiór projektów domów w stylu II Rzeczypospolitej, udowadnia nam, że można. Można projektować tak jak dawniej, uwzględniając jednocześnie współczesne wymogi budowlane. Przeglądając jego prace nie sposób uciec od analogii do wydanej w 1915 roku „Odbudowy polskiej wsi” pod redakcją Władysława Ekielskiego, a zwłaszcza do o rok późniejszej „Odbudowy polskiego miasteczka” pod redakcją Józefa Gałęzowskiego. Sam Autor niniejszej książki zresztą nie kryje się z inspiracją wspomnianymi publikacjami. W przedmowie do tamtych dzieł, powstałych jako odpowiedź na zniszczenia I wojny światowej, możemy przeczytać m.in. „Urok polskiej wsi z kościołem i dworem, malowniczość miasteczka lub świetność starych siedzib nie mogą w pleśni zapomnienia zginąć. Należy kosztem choćby największych wysiłków spuścizny tej, co ostała się jeszcze, bronić, a w nowe formy, zastosowane do przejawów dzisiejszego życia przetopić całą nieuronioną jeszcze z pamięci naszej tradycję drogiego nam ducha sztuki budowlanej w Polsce”. Bartosz Romaniuk, poprzez wieloletnie studia nad tradycyjnym budownictwem polskim, tą właśnie publikacją, wypełnia ów swoisty testament dawnych architektów, skierowany do ich współczesnych kolegów po fachu.

Ja z kolei, przytoczę na koniec jeszcze jeden cytat z „Odbudowy polskiego miasteczka”, jakże adekwatny do rzeczywistości, w której dziś żyjemy: „Mimo swej świetnej przeszłości i bogactwa pozostałych jeszcze zabytków, wykazują ostatnie czasy zupełny upadek naszej sztuki budowlanej, szczególnie w małych miasteczkach. Dobre tradycje zaginęły i wiele czasu i pracy potrzeba, by drogą ewolucji dawne piękno wskrzesić. Musimy zaczynać od początku...”. Gorąco wierzę w to, że książka Bartosza Romaniuka „Domy polskie w stylu II Rzeczypospolitej” będzie tym decydującym, pierwszym kamieniem, który uruchomi lawinę. Lawinę powrotu do tradycyjnej architektury polskiej.

dr Grzegorz Kęsik

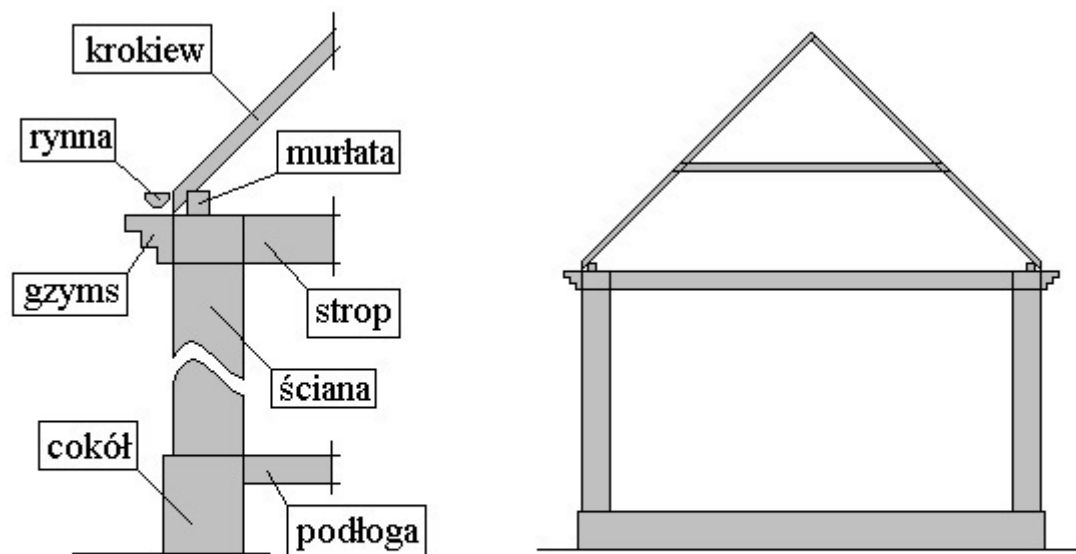
Część I

DACHY

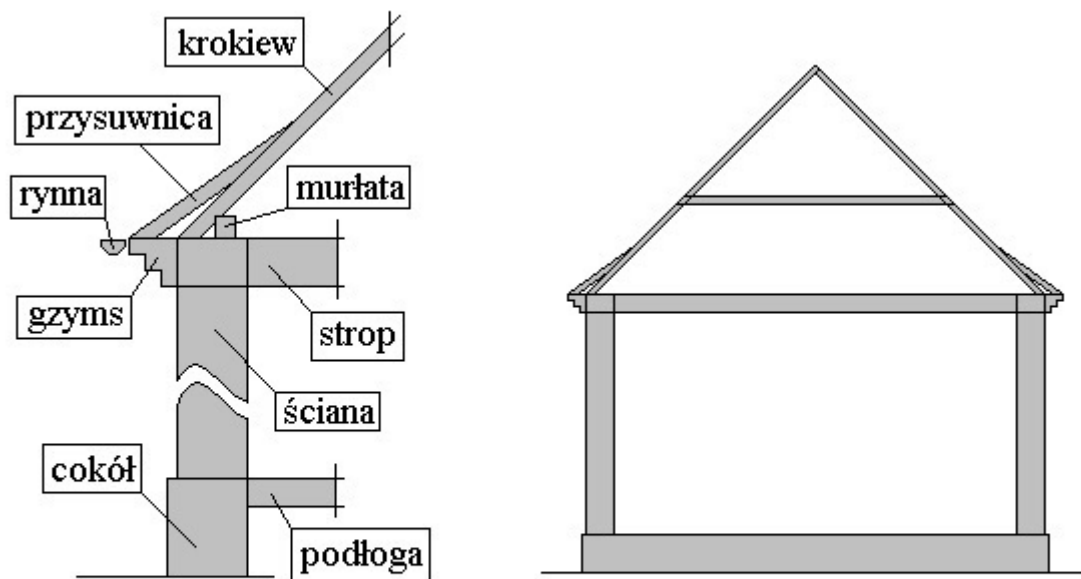
Sposób ułożenia (przykład I)

połączenie ściany z połacią dachu za pomocą gzymsu z rynną leżącą

Sposób ułożenia (przykład II)

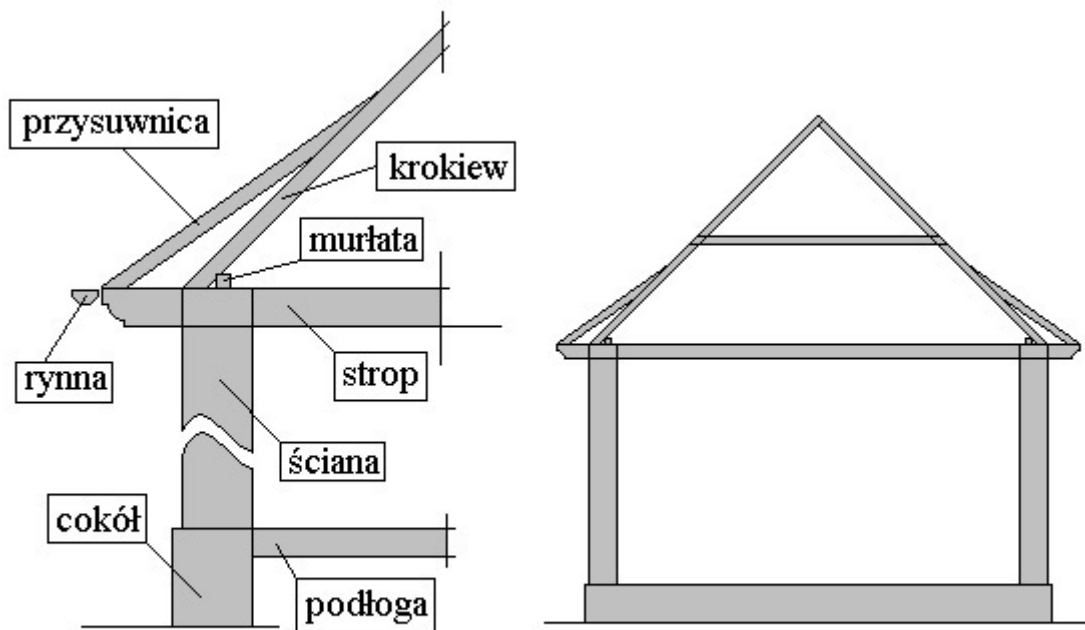

połączenie ściany z połacią dachu za pomocą gzymsu z rynną wiszącą

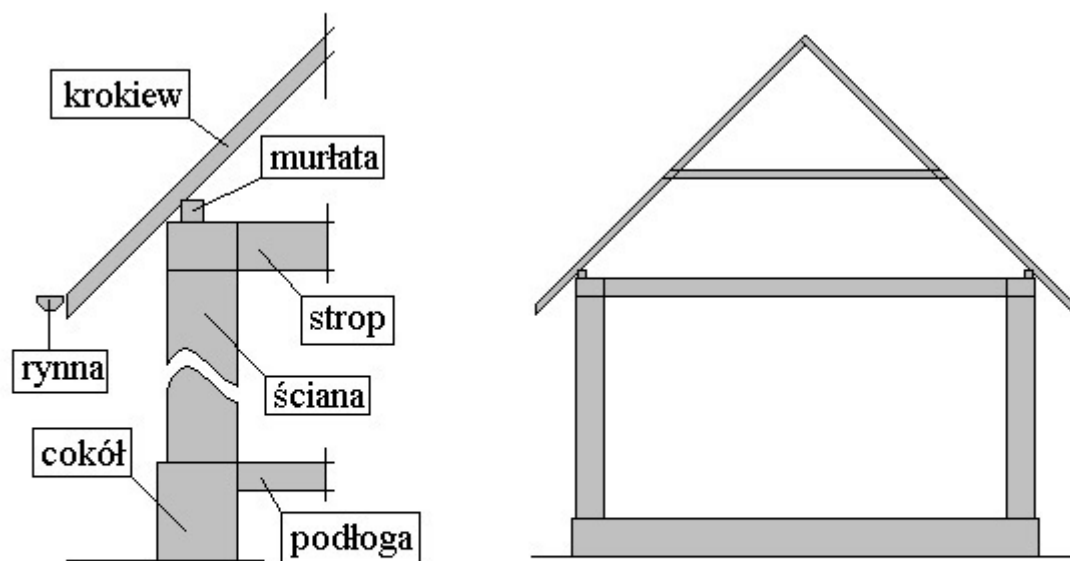
Sposób ułożenia (przykład III)

okap "polski" utworzony z wypuszczonych poza obrys budynku belek stropowych

Sposób ułożenia (przykład IV)

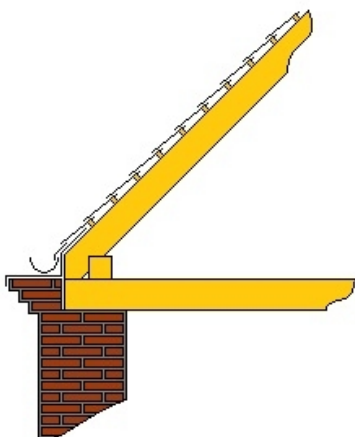
okap "szwajcarski" utworzony przez wypuszczone poza obrys budynku końce krokwi

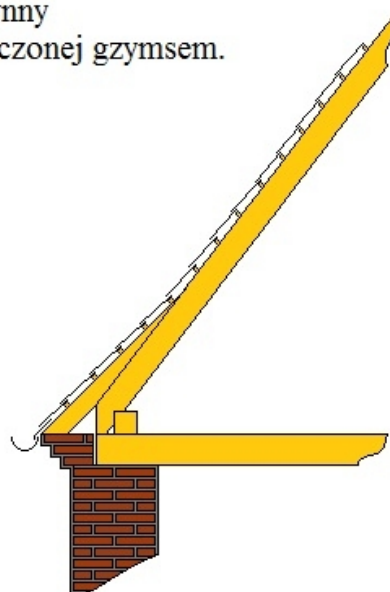

Rynny

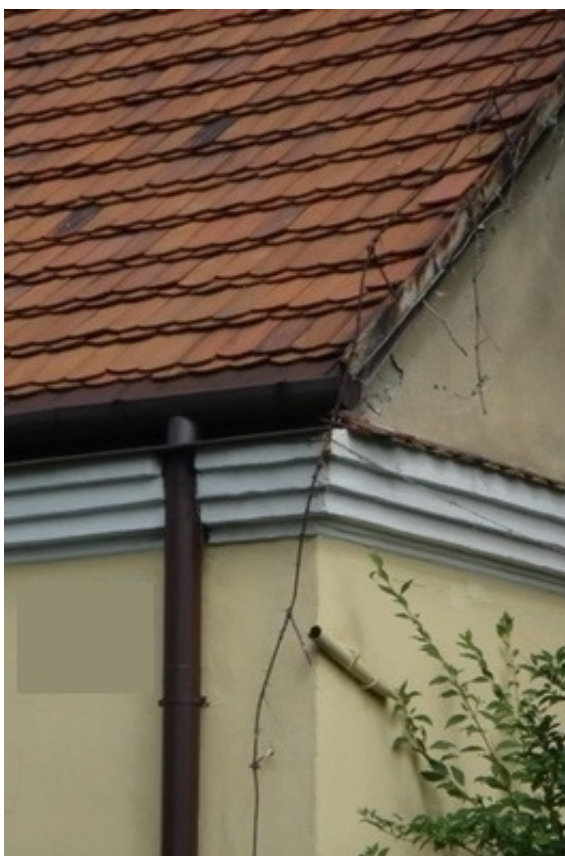
Dwa sposoby ułożenia rynny na ścianie zewnętrznej budynku zakończonej gzymsem.

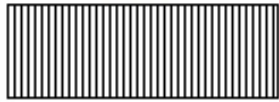
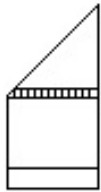
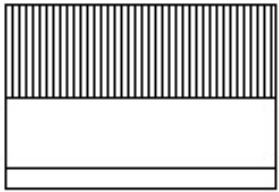
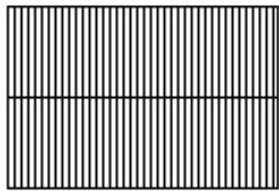
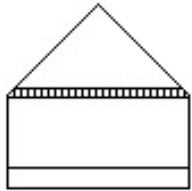
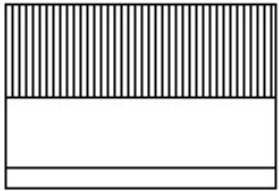
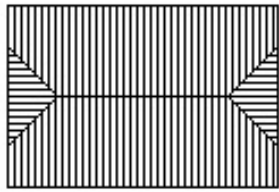
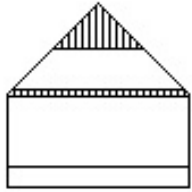
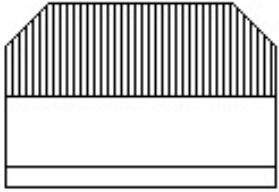
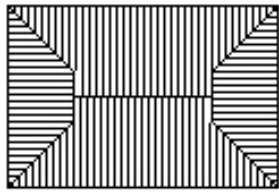
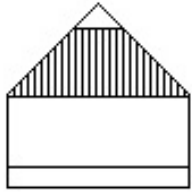
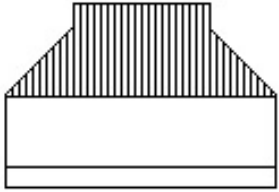
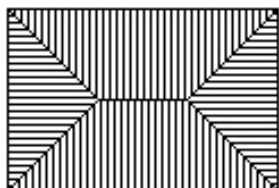
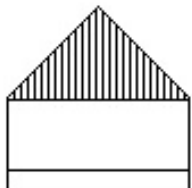
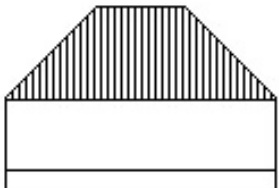
Połąc dachu o **mniejszym** nachyleniu, rynna leży na gzymsie, gzyms przykryty obróbką blacharską.

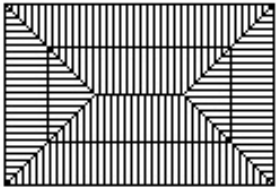
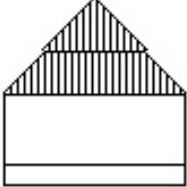
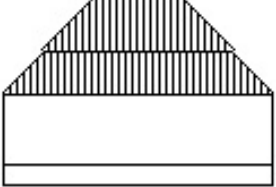
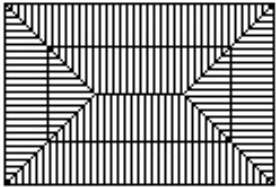
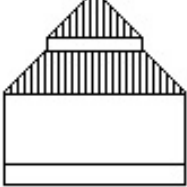
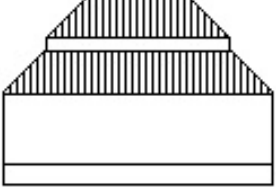
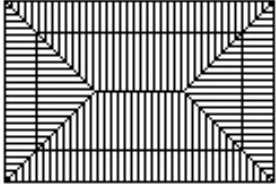
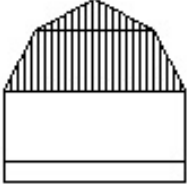
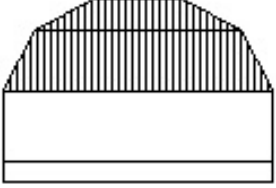
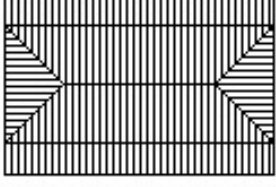
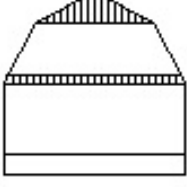
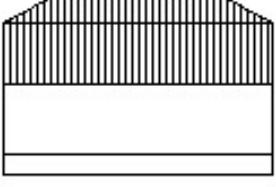
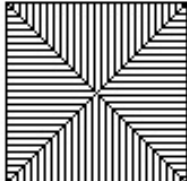
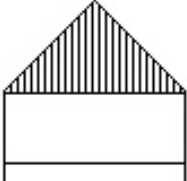
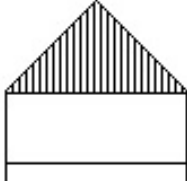
Połąc dachu o **większym** nachyleniu, rynna wisi na krawędzi gzymsu, gzyms przykryty krótką krokiewką - przysuwnicą.

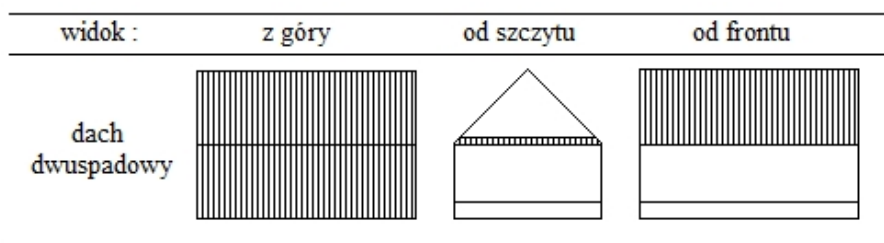
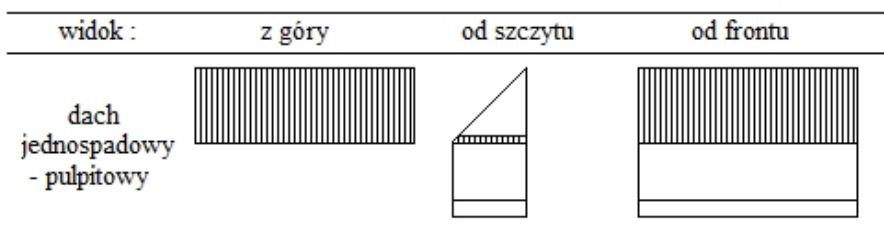
Typy dachów (zestawienie zbiorcze)

widok :	z góry	od szczytu	od frontu
dach jednospadowy - pulpitowy			
dach dwuspadowy			
dach naczółkowy			
dach półszczytowy			
dach kopertowy			

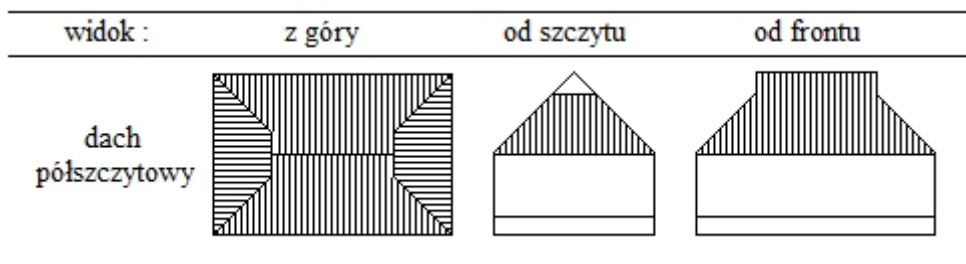
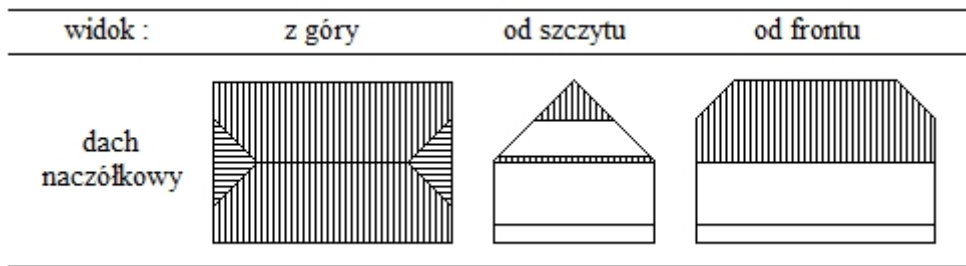
Typy dachów (zestawienie zbiorcze)

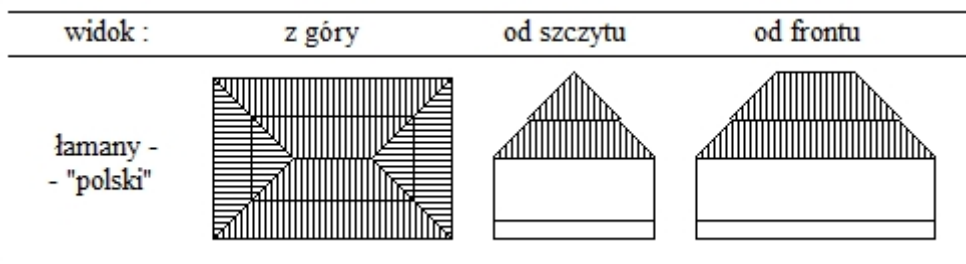
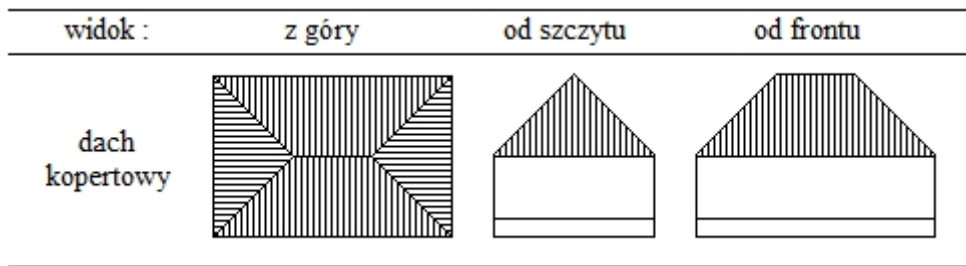
widok :	z góry	od szczytu	od frontu
łamany - - "polski"			
dach krakowski			
dach mansardowy			
dach naczółkowo - - mansardowy			
dach namiotowy			

Typy dachów (przykłady)

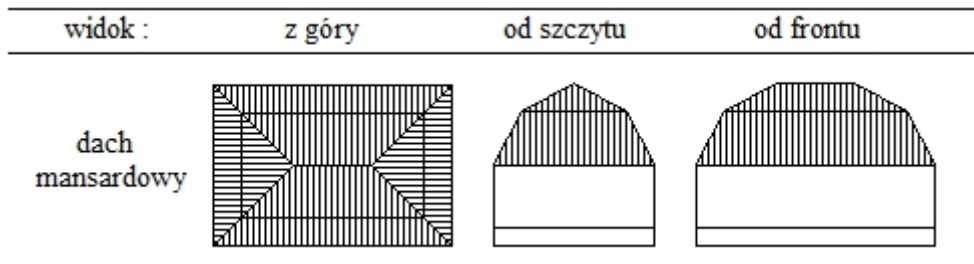
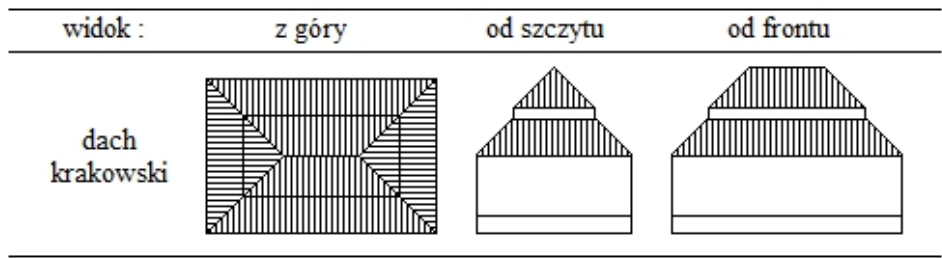

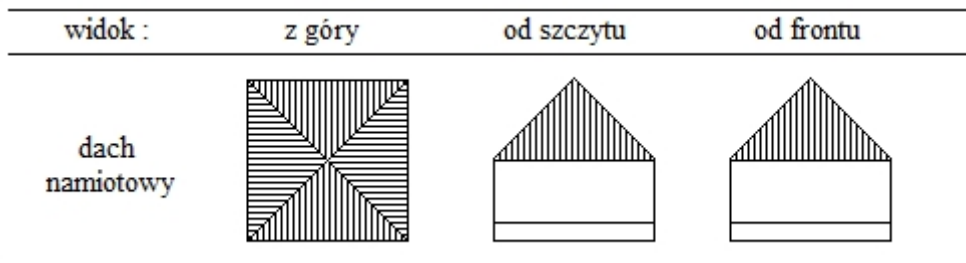
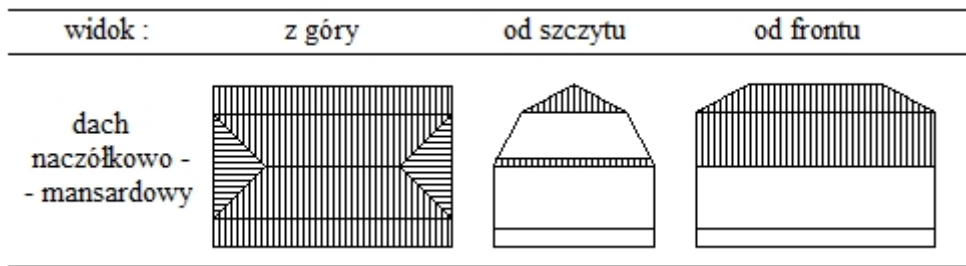

Część II

**PROJEKTY
DOMÓW**

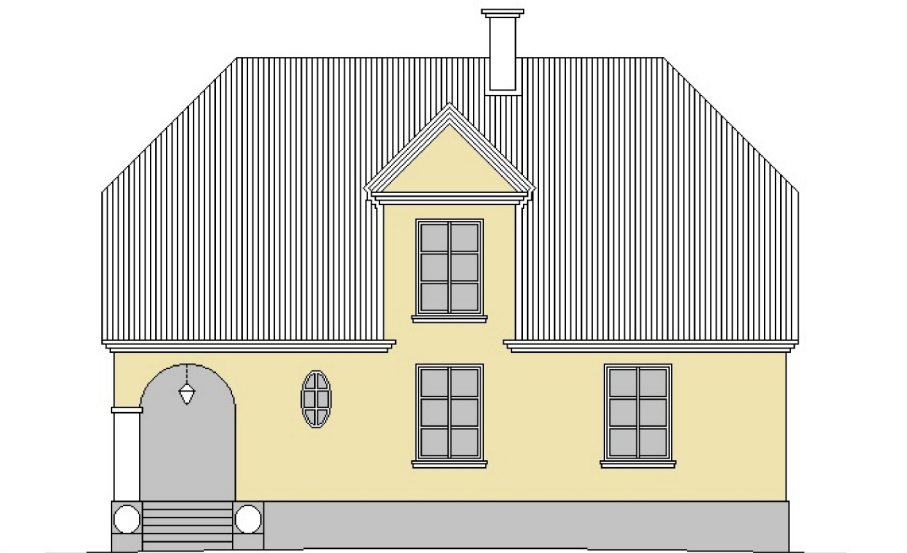
Dom z narożnym wejściem

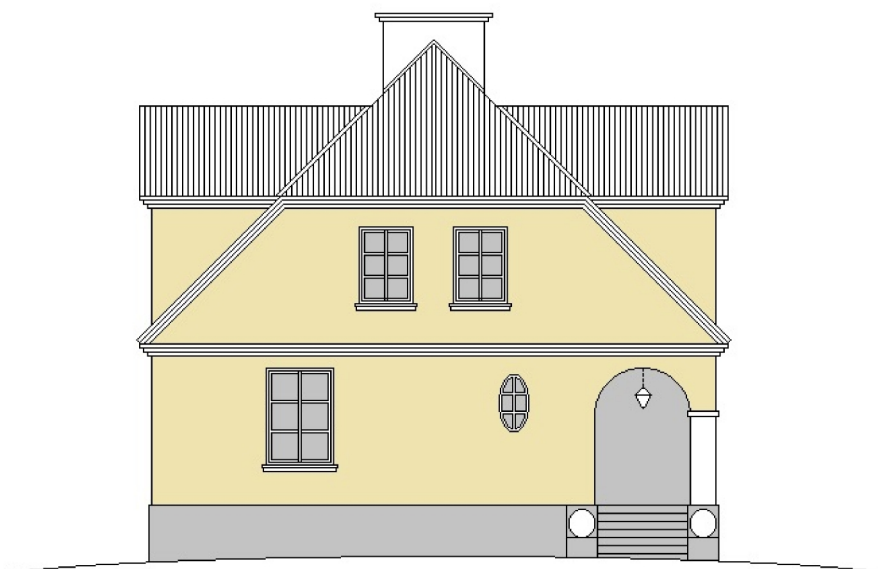
Zabytkowa willa z fotografii stała się inspiracją do opracowania współczesnego projektu "Dom z narożnym wejściem". Jest to budynek parterowy z mieszkalnym poddaszem. Źródło fotografii: APW Mława, zbiór GHTO-Z, sygn. 435 (dom w Ciechanowie, ul. Targowa).

- rzut: 12,5 m x 10,5 m
- powierzchnia całkowita: 202 m kw
- liczba sypialni: 3
- wysokość pom. parteru: 275 cm
- wysokość pom. poddasza: 260 cm
- wysokość w kalenicy: 955 cm
- nachylenie połaci dachu: 45 st.
- dach naczółkowy

Dom z narożnym wejściem

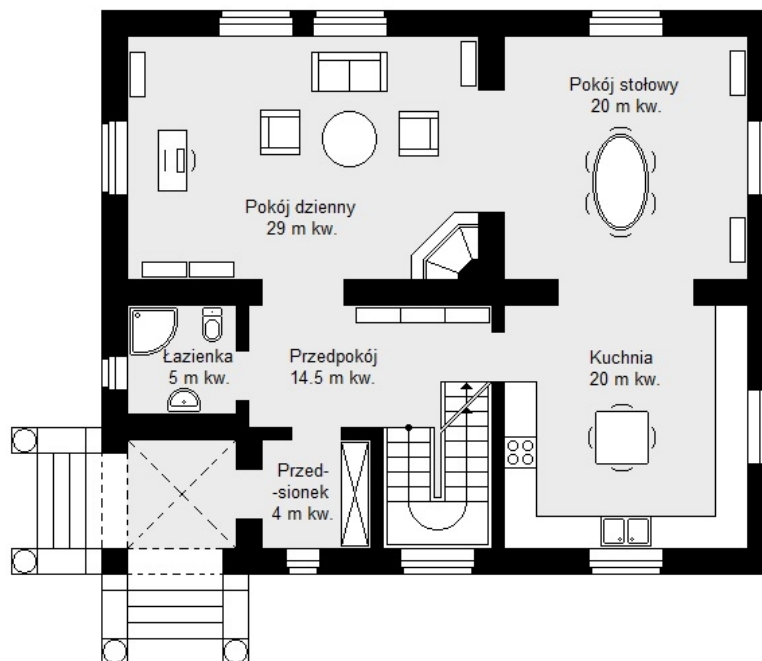
elevacja frontowa

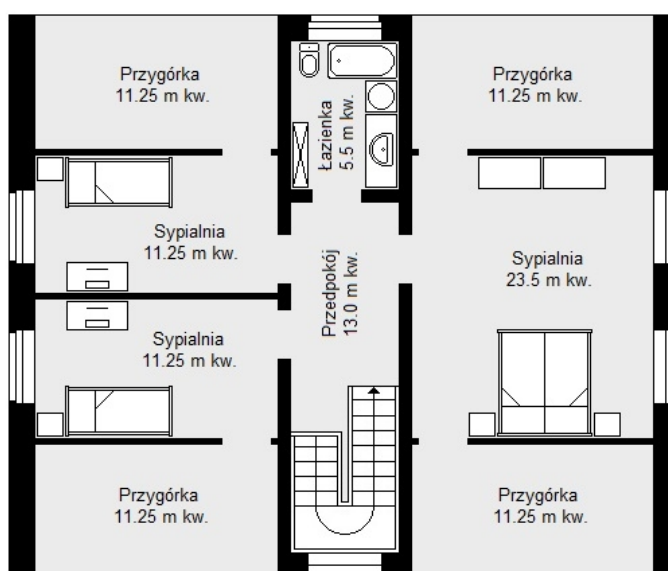
elevacja szczytowa

Dom z narożnym wejściem

rzut parteru

rzut poddasza

Leśniczówka

(wersja I z dachem dwuspadowym)

Zabytkowa willa z fotografii stała się inspiracją do opracowania współczesnego projektu domu jednorodzinnego "Leśniczówka - wersja I". Jest to budynek parterowy z mieszkalnym poddaszem.

- rzut: 11,0 m x 16,5 m
- liczba sypialni: 3 - 4
- powierzchnia całkowita: 238 m kw.
- wysokość pom. parteru: 295 cm
- wysokość pom. poddasza: 265 cm
- wysokość w kalenicy: 960 cm
- nachylenie połaci dachu: 45 st.
- dach dwuspadowy

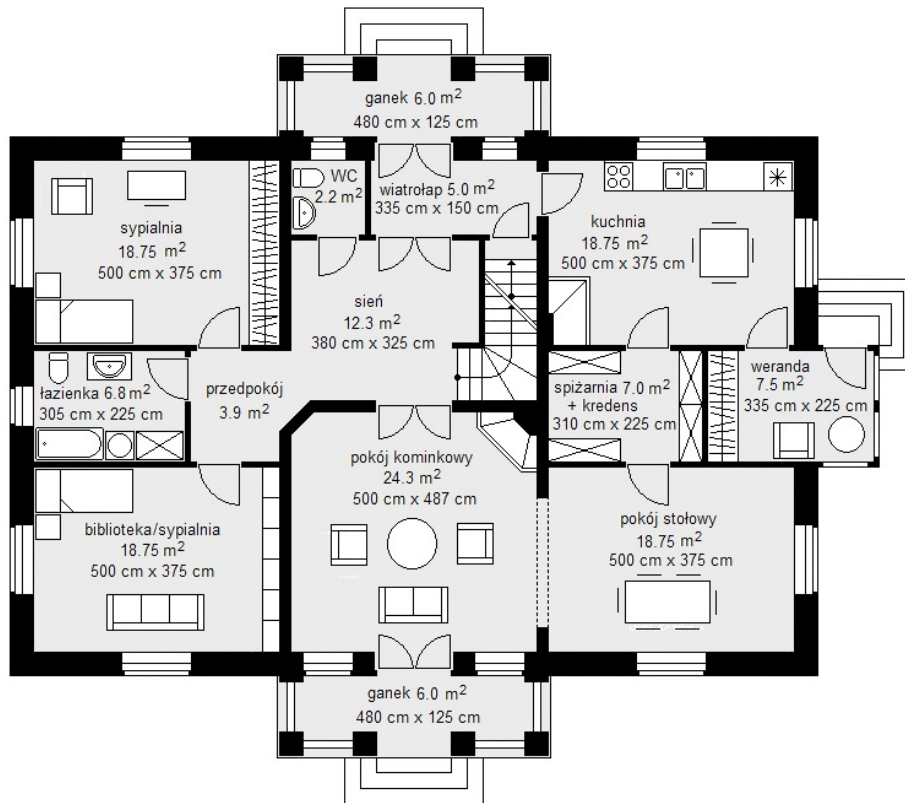
Leśniczówka (wersja I z dachem dwuspadowym)

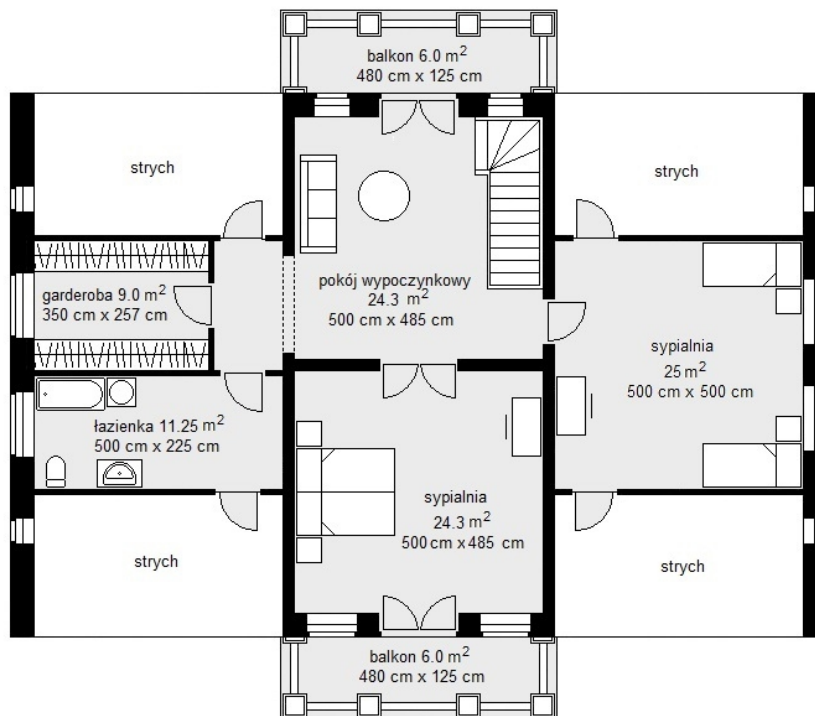
elevacja frontowa

elevacja kuchenna

rzut parteru

rzut poddasza

Leśniczówka

(wersja I z dachem naczółkowym)

Zabytkowa willa z fotografii stała się inspiracją do opracowania współczesnego projektu domu jednorodzinnego "Leśniczówka - wersja I". Jest to budynek parterowy z mieszkalnym poddaszem.

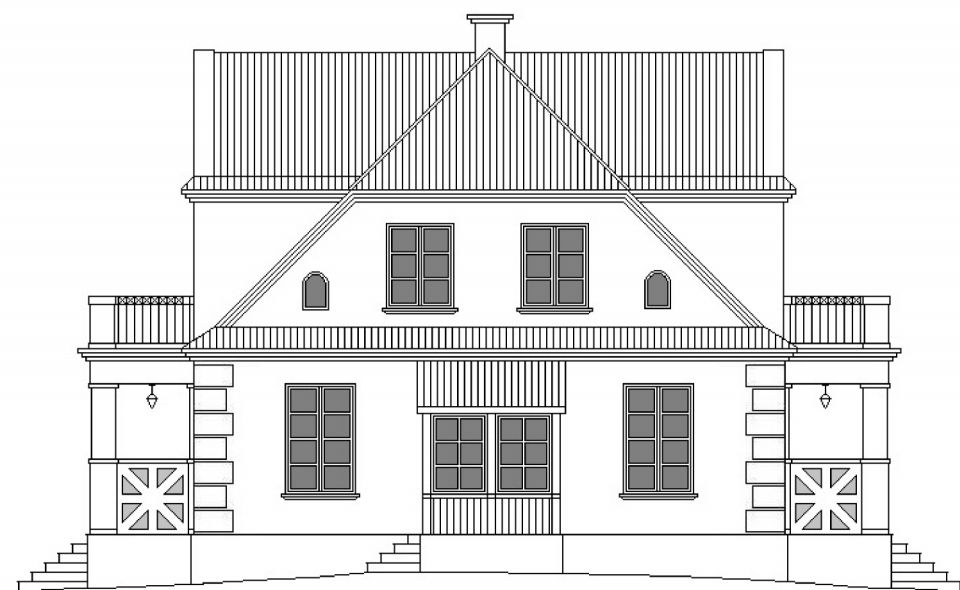
- rzut: 11,0 m x 16,5 m
- liczba sypialni: 3 - 4
- powierzchnia całkowita: 238 m kw.
- wysokość pom. parteru: 300 cm
- wysokość pom. poddasza: 260 cm
- wysokość w kalenicy: 960 cm
- nachylenie połaci dachu: 45 st.
- dach naczółkowy

Leśniczówka

(wersja I z dachem naczółkowym)

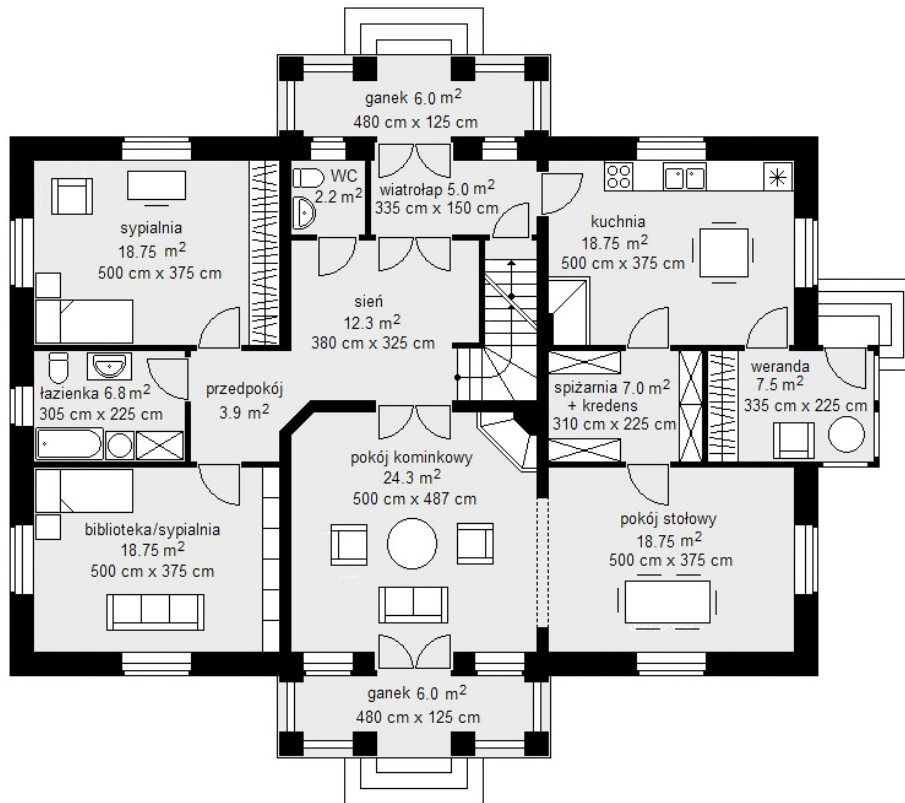

elewacja frontowa

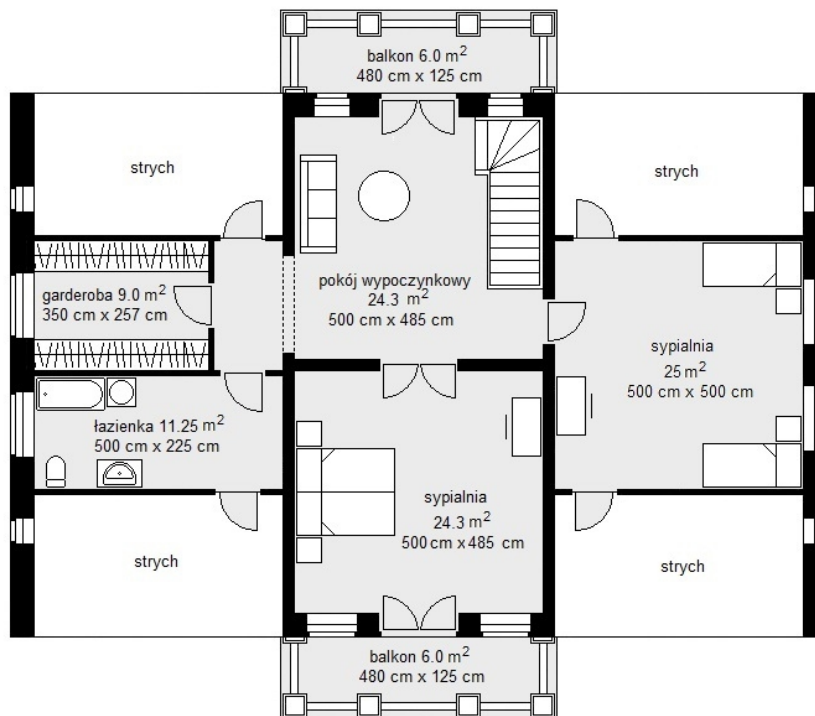

elewacja kuchenna

rzut parteru

rzut poddasza

Leśniczówka

(wersja II z dachem kopertowym)

Zabytkowa willa z fotografii stała się inspiracją do opracowania współczesnego projektu domu jednorodzinnego "Leśniczówka - wersja II". Jest to budynek parterowy z mieszkalnym poddaszem.

- rzut: 11,0 m x 16,5 m
- powierzchnia całkowita: 229 m kw
- liczba sypialni: 4 - 5
- wysokość pom. parteru: 305 cm
- wysokość pom. poddasza: 265 cm
- wysokość w kalenicy: 1035 cm
- nachylenie połaci dachu: 45 st.
- dach kopertowy

Leśniczówka

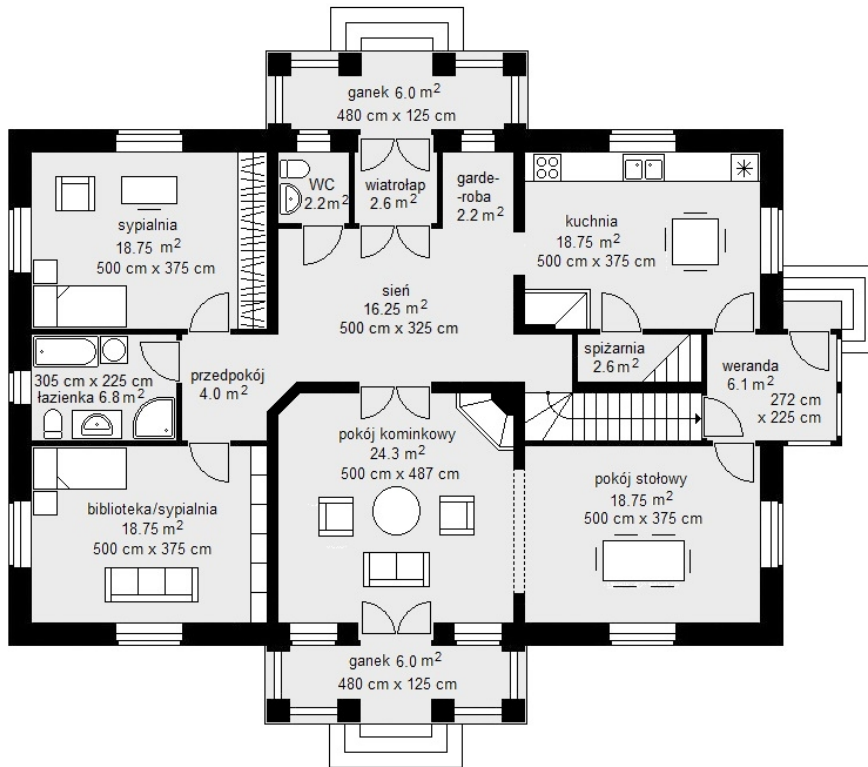
(wersja II - z dachem kopertowym)

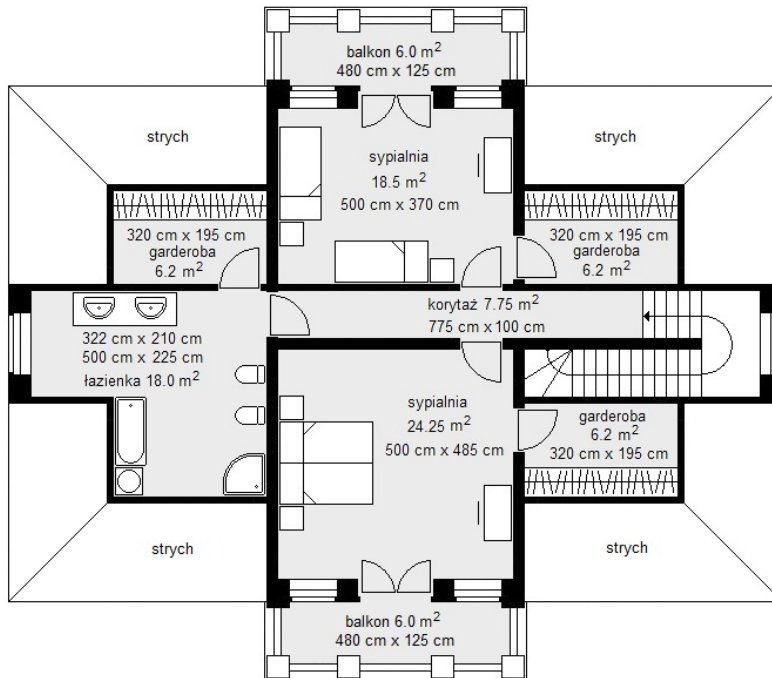
elewacja frontowa

elewacja kuchenna

rzut parteru

rzut poddasza

Leśniczówka

(wersja II z dachem łamanym-polskim)

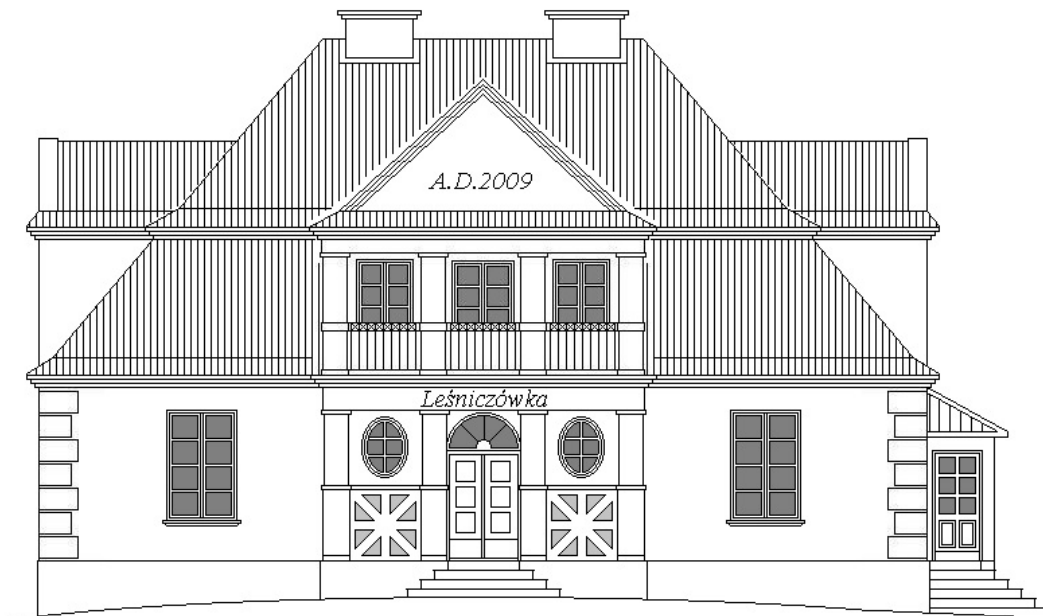
Zabytkowa willa z fotografii stała się inspiracją do opracowania współczesnego projektu domu jednorodzinnego "Leśniczówka - wersja II". Jest to budynek parterowy z mieszkalnym poddaszem.

- rzut: 11,0 m x 16,5 m
- powierzchnia całkowita: 229 m kw
- liczba sypialni: 4 - 5
- wysokość pom. parteru: 295 cm
- wysokość pom. poddasza: 260 cm
- wysokość w kalenicy: 1035 cm
- nachylenie połaci dachu: 45 st.
- dach łamany-polski

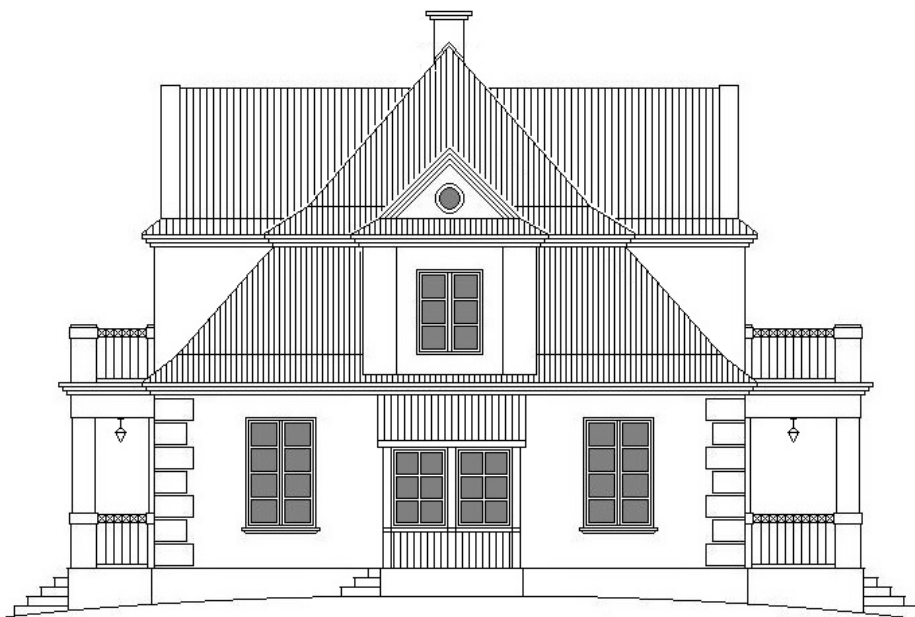

Leśniczówka

(wersja II z dachem łamanym-polskim)

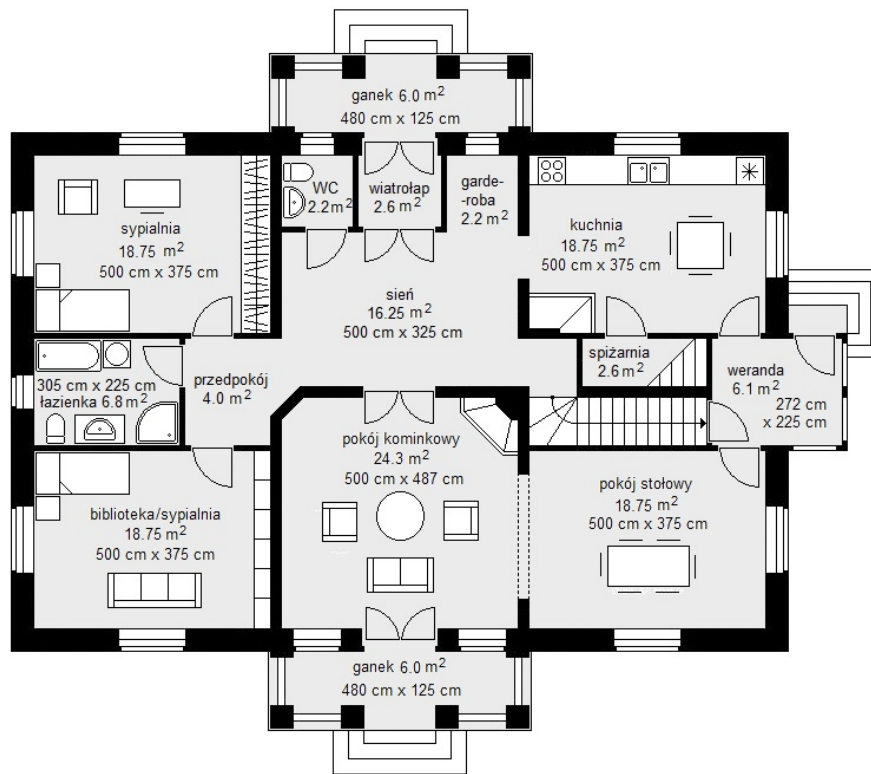

elewacja frontowa

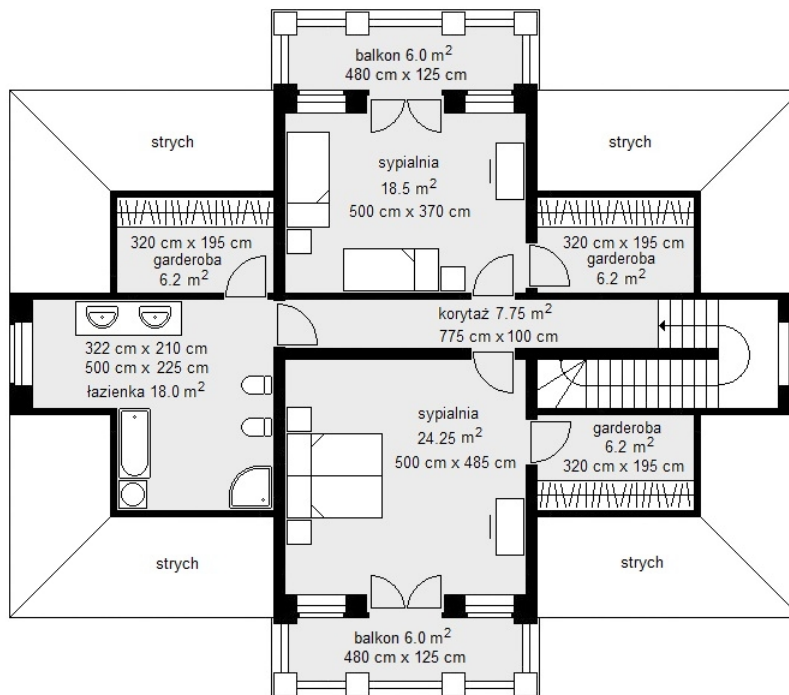

elewacja kuchenna

rzut parteru

rzut poddasza

Leśniczówka

(wersja III z dachem mansardowym)

Zabytkowa willa z fotografii stała się inspiracją do opracowania współczesnego projektu domu jednorodzinego "Leśniczówka - wersja III". Jest to budynek parterowy z mieszkalnym poddaszem.

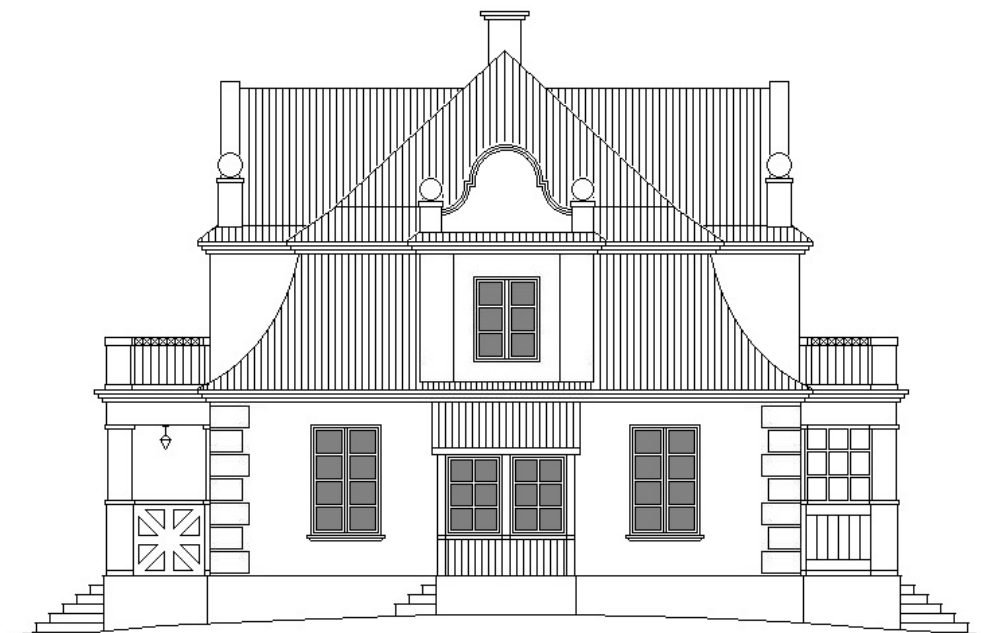
- rzut: 11,0 m x 16,5 m
- powierzchnia całkowita: 238 m kw
- liczba sypialni: 4 - 5
- wysokość pom. parteru: 300 cm
- wysokość pom. poddasza: 270 cm
- wysokość w kalenicy: 1045 cm
- nachylenie połaci dachu: 45 st.
- dach mansardowy

Leśniczówka

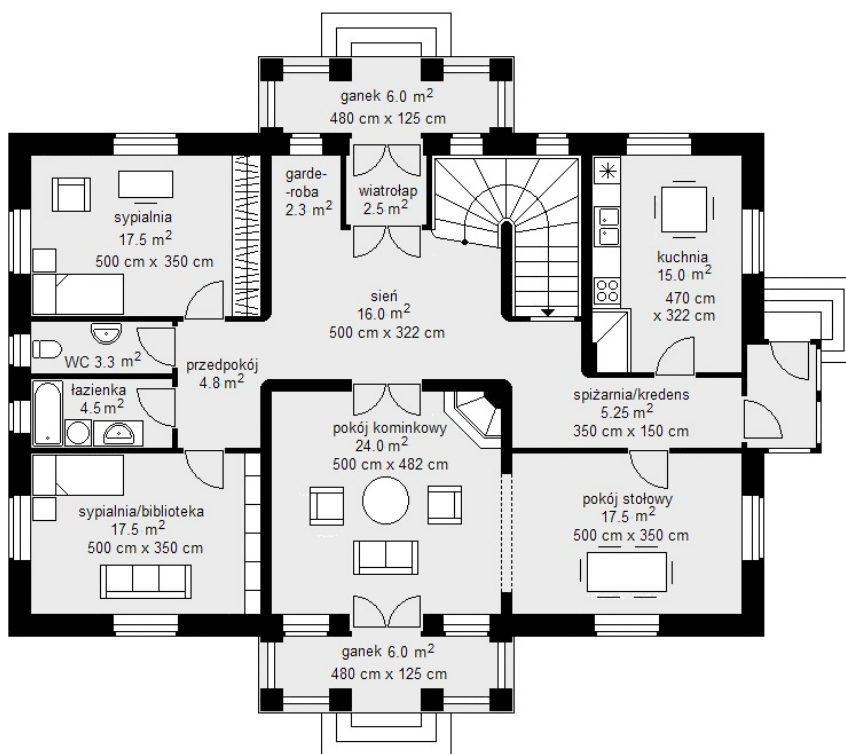
(wersja III z dachem mansardowym)

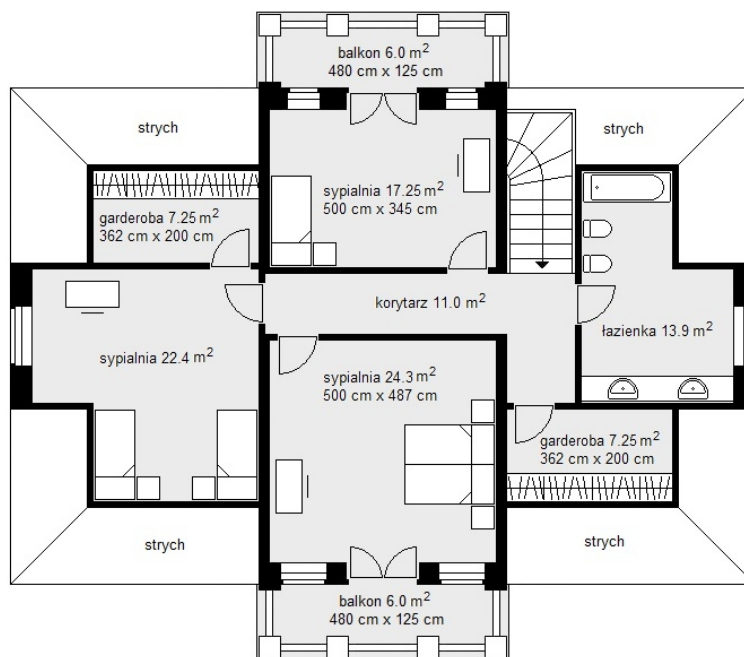
elewacja frontowa

elewacja kuchenna

rzut parteru

rzut poddasza

Agronomówka

Kartonowa makieta klasycystycznego dworu (w skali 1:100) stała się inspiracją do opracowania współczesnego projektu domu jednorodzinnego "Agronomówka". Jest to budynek parterowy.

- rzut: 21,0 m x 11,5 m
- powierzchnia całkowita: 193 m kw.
- liczba sypialni: 4 - 5
- wysokość pom. parteru: 300 cm
- wysokość w kalenicy: 730 cm
- nachylenie połaci dachu: 30 st.
- dach kopertowy

Agronomówka

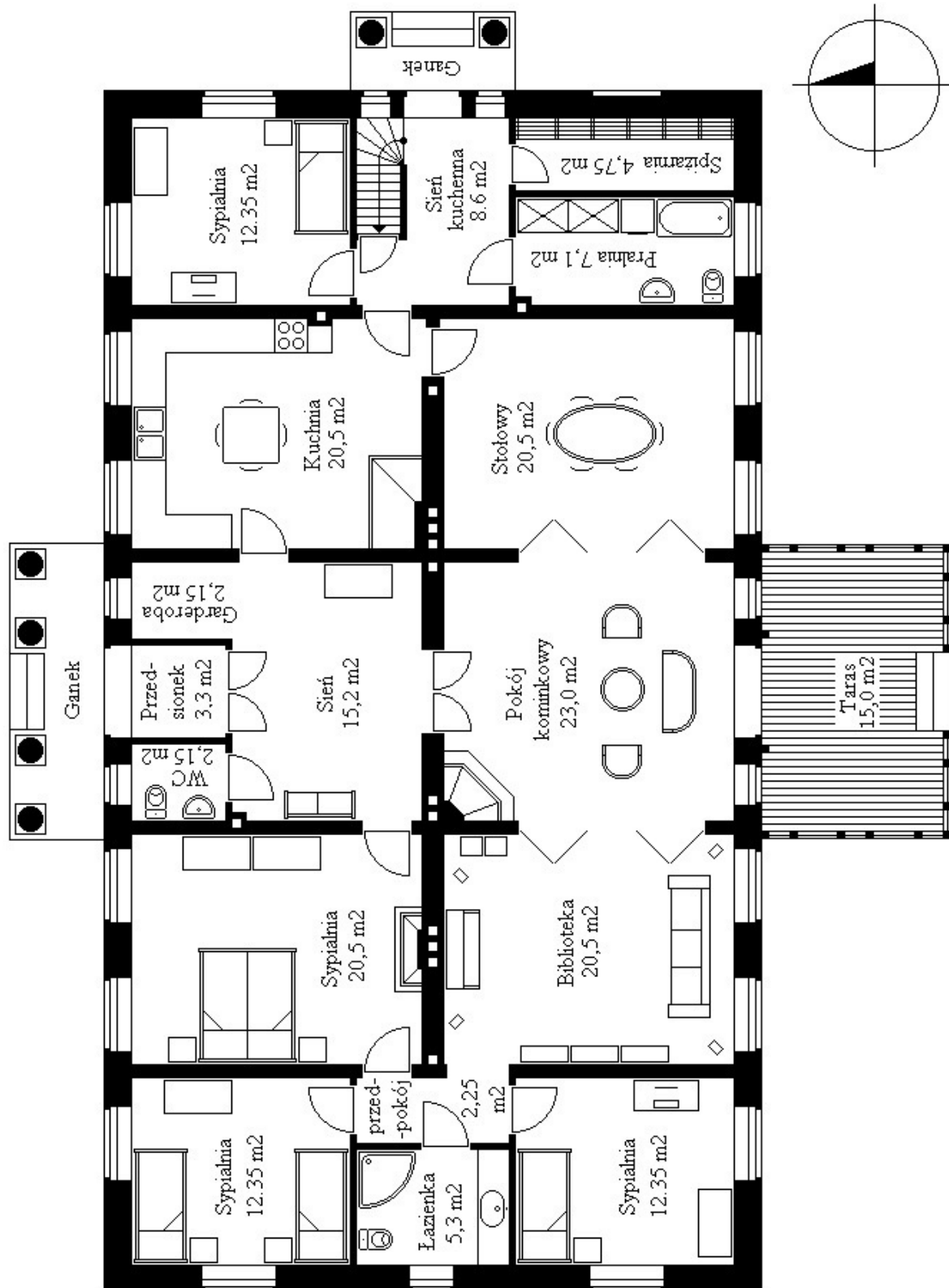
(wersja I)

(wersja II)

Agronomówka

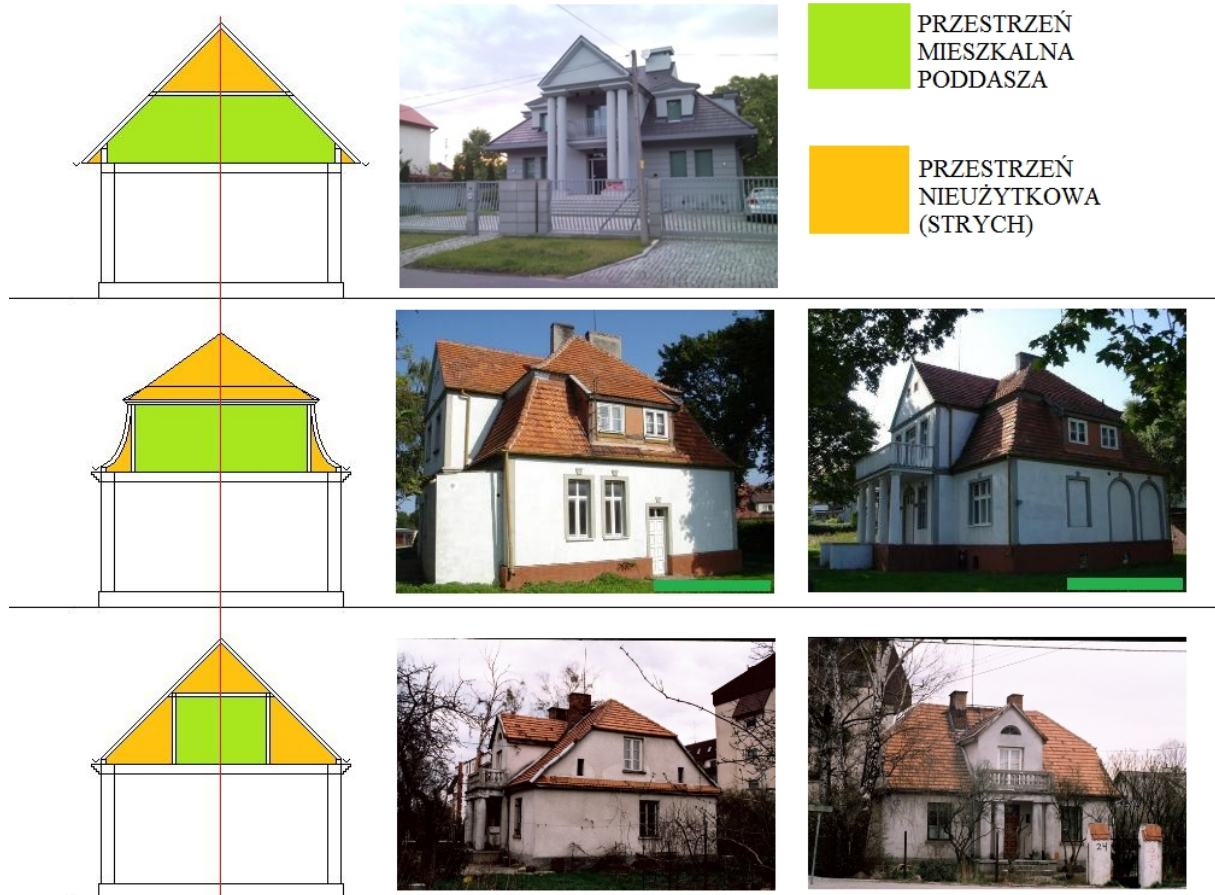
Część III

**PODDASZA
STRYCHY**

Poddasza, strychy (przykłady)

Tabela z porównaniem:

1. współczesnego poddasza podpartego na ściankach kolankowych z izolacją mineralną lub styropianową w połaciach z podbitką na poziomie stropu, którego sufity częściowo są skośne (utworzone z połaci) i, jak czasami wykazuje praktyka, nie zapewniają dobrych właściwości termoizolacyjnych. Źródło fotografii: <https://www.skyscrapercity.com/showthread.php?p=67926&page=225>, autor zdjęcia: matrix4321.
2. tradycyjnego poddasza mansardowego z pomieszczeniem mieszkalnym o sufitach poziomych i połaciach bez styropianu lub wełny, ale z małymi stryszkami (jak dawniej) - pustkami powietrznymi - spełniającymi rolę izolacji termicznej, latem od gorąca a zimą od mrozu.
3. tradycyjnego poddasza naczółkowego z pomieszczeniem mieszkalnym o sufitach poziomych, bez izolacji w połaciach, ale ze stryszkami - pustkami powietrznymi - jak w punkcie 2.

Bibliografia

Książki

- Brzosko Z., *Wykreślona restytucja perspektywy*, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1995.
- Budowa domów dla urzędników państwowych w województwach wschodnich*, Wyd. Ministerstwo Robót Publicznych, Warszawa 1925.
- Budowa pomieszczeń dla Korpusu Ochrony Pogranicza*, 1925.
- Charytonow E., *Zarys historii architektury*, Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1963.
- Czartoryski Z., *O stylu krajowym w budownictwie wiejskim*, Poznań 1896.
- Drexler I., *Odbudowanie wsi i miast na ziemi naszej. Wydanie wtóre, rycin sto*, Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Lwów-Warszawa-Kraków 1921.
- Dwór polski w XIX wieku. Zjawisko historyczne i kulturowe*, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Warszawa 1992.
- Dwór polski w starej fotografii/The Polish Dwór in Vintage Photography*, Wydawnictwo BoSz, Olszanica 2007.
- Feldhorn J., *Dzieła i Twórcy. Popularny zarys historii sztuki*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1961.
- Garlicki A., *Pierwsze lata Drugiej Rzeczypospolitej. Dzieje Narodu i Państwa Polskiego*, tom III, Krajowa Agencja Wydawnicza RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Warszawa 1989.
- Gomulińska E. (red.), *Poradnik majstra budowlanego*, Arkady 1993.
- Guze J., *Na tropach sztuki*, Nasza Księgarnia, Warszawa 1968.
- Jaroszewski T. S., Baraniewski W., *Pałace i dwory w okolicach Warszawy*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1992.
- Jaroszewski T. S., Baraniewski W., *Po pałacach i dworach Mazowsza - przewodnik - cz. I*, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1999.

- Jaroszewski T. S., *Po pałacach i dworach Mazowsza - przewodnik - cz. II*, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1999.
- Jaroszewski T. S., Gierlach M., *Po pałacach i dworach Mazowsza - przewodnik - cz. III*, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne 1998.
- Leśniakowska M., *Polski dwór. Wzorce architektoniczne, mit, symbol*, IS PAN, 1996.
- Mączyński Z., *Poradnik budowlany dla architektów*, Państwowe Wydawnictwo Techniczne, Warszawa 1953.
- Miliszewicz J., *Gniazda rodzinne*, Wyd. Wiedza, Warszawa 1998.
- Miłobędzki A. (opr.), *Krótką nauką budowniczą dworów, pałaców, zamków podług nieba i zwyczaju polskiego*, Zakład imienia Ossolińskich, Wrocław 1957.
- Miłobędzki A., *Zarys dziejów architektury w Polsce*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1988.
- Odbudowa polskiej wsi. Projekty chat i zagród włościańskich opracowane przez grono architektów polskich wydane pod redakcją Władysława Ekielskiego*, Kraków 1915.
- Odbudowa polskiego miasteczka. Projekty domów opracowane przez grono architektów polskich wydane pod redakcją Józefa Gałęzowskiego*, Kraków 1916.
- Odbudowa polskiego miasteczka. Projekty budynków użyteczności publicznej opracowane przez grono architektów polskich wydane pod redakcją Józefa Pokutyńskiego*, Kraków 1918.
- Odbudowa Kraju - projekty domów dla dozoru leśnego*, 1919.
- Pękalski L., Wiśniewski M., *Polska - dwory, dworki*, Oficyna Wydawnicza JuMar, Warszawa 1995.
- Przed wielkim jutrem. Sztuka 1905-1918*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1993.
- Rączka J. W., *Walka o polski styl narodowy w architekturze*, Wyd. Politechniki Krakowskiej, Kraków 2001.
- Rozbicka M., *Małe mieszkanie z ogrodem w tle - w teorii i praktyce popularnego budownictwa mieszkaniowego w międzywojennej Polsce*, Warszawa 2007.
- Rydel M., *Jam dwór polski*, Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1993.
- Topulos A., Brykczyński P., Czarnota K., i in. (red.), *Leksykon naukowo-techniczny z suplementem A-O*, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1989.
- Topulos A., Brykczyński P., Czarnota K., i in. (red.), *Leksykon naukowo-techniczny z suplementem P-Ż*, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1989.

Trzeciak P., *250 razy o sztuce polskiej*, Nasza Księgarnia, Warszawa 1973.

Trzeciak P., *1000 tajemnic architektury*, Nasza Księgarnia, Warszawa 1980.

Wolff J., *Kształt piękna*, Arkady, Warszawa 1973.

Zabytki do zagospodarowania, Ośrodek Dokumentacji Zabytków, Warszawa 1995.

Zieliński J. A., *Wiadomości o sztuce. Dla klasy II Liceum Ogólnokształcącego*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1972.

Artykuły w czasopismach

„Architekt” (numery czasopisma z dwóch pierwszych dekad XX w. w tym):

- konkurs na szkice dworku polskiego na wystawie w Rzymie, 1910, rok 11, zeszyt 5, s. 80-83
- konkurs na typy domów mieszkalnych (na wystawę architektoniczną w Krakowie 1912)
- artykuł o tradycyjnych konstrukcjach dachów, 1930, rok 23, nr 8.

"Sztuka stosowana"

- konkurs na dwór wiejski w Opinogórze, 1908, zeszyt 11, Józef Gałęzowski.
- dworek na wystawie architektury, 1912, zeszyt 16 (6).

„Murator”

- Jaroszewski T. S., *Jak ma być postawion nowy dwór polski*, cykl esejów, 1993 rok.

Spis fotografii

- okładka [zdj. 1 Puszcza Mariańska]
- str. 11 sposób ułożenia (przykład I) [zdj. 2 Wilanów - kolonia - Wiertnicza - od strony ulicy]
- str. 12 sposób ułożenia (przykład II) [zdj. 3 Strojec - narożnik od strony ogrodu]
- str. 13 sposób ułożenia (przykład III) [zdj. 4 Karczew - dom z okapem przyźbowym]
- str. 14 sposób ułożenia (przykład IV) [zdj. 5 Wilanów-Zawady - bliźniak od ogrodu latem]
- str. 15 rynny [zdj. 6 Wilanów-Wiertnicza-kolonia - od ulicy]
- str. 15 rynny [zdj. 7 Wilanów - dom z dachem krakowskim - narożnik z rurą spustową]
- str. 17 typy dachów (przykłady) dach jednospadowy-pulpitowy [zdj. 8 Wilanów - widok z okna mamy na dom w granicy]
- str. 17 dach dwuspadowy [zdj. 9 Wilanów-Wiertnicza-kolonia - od strony podwórza]
- str. 18 dach naczółkowy [zdj. 10 Chylice - paczka]
- str. 18 dach półszczytowy [zdj. 11 Dobiesz, leśniczówka - od ulicy]
- str. 19 dach kopertowy [zdj. 12 karczma nad Pilicą]
- str. 20 dach łamany [zdj. 13 Gołków Anhellego]
- str. 21 dach krakowski [zdj. 14 Wilanów - dom z dachem krakowskim]
- str. 21 dach mansardowy [zdj. 15 Chylice - Willa Jadziuchna 1922]
- str. 22 dach naczółkowo-mansardowy [zdj. 16 Brwinów]
- str. 22 dach namiotowy [zdj. 17 transformator koło Rozwad]
- str. 25 dom z narożnym wejściem [zdj. 18 Ciechanów, ul. Targowa, APW Mława, GHTO-Z, sygn. 435]
- str. 29 Leśniczówka (wersja I z dachem dwuspadowym) [zdj. 19 Warszawa-Włochy]
- str. 33 Leśniczówka (wersja I z dachem naczółkowym) [zdj. 20 Brwinów]
- str. 37 Leśniczówka (wersja II z dachem kopertowym) [zdj. 21 Podkowa Leśna]
- str. 41 Leśniczówka (wersja II z dachem łamanym-polskim) [zdj. 22 Brwinów, ul. Leśna]
- str. 45 Leśniczówka (wersja III z dachem mansardowym) [zdj. 23 Władysławowo]
- str. 49 Agronomówka [zdj. 24 makietą]
- str. 55 tabela z porównaniem poddaszy [zdj. 25, autor: matrix4321],
- str. 55 [zdj. 26 Władysławowo - z wejściem kuchennym]
- str. 55 [zdj. 27 Władysławowo - narożne z gankiem]
- str. 55 [zdj. 28 Jeziorna, ul. Bielawska - od szczytu]
- str. 55 [zdj. 29 Jeziorna ul. Bielawska - od ulicy]
- okładka [zdj. 30 Łysek z pokładu Idy]

Bartosz Romaniuk

Urodził się 22 grudnia 1972 r. w Opolu. W dzieciństwie wakacje i święta spędzał w starej, pięknej willi, pod dachem w kształcie odwróconej do góry dnem łodzi, z ogrodem warzywnym, klombem, strychem pełnym szpargałów i wilgotnymi piwnicami, gdzie jego dziadek preparował trofea myśliwskie.

W młodości fascynował się chemią, pirotechniką i programowaniem komputerowym. W szkole średniej po raz pierwszy zetknął się z historią starych domów w Konstancinie i Woli Łychowskiej - na budowach i remontach. W 2001 roku ukończył Wydział Nauk o Zwierzętach SGGW, studiował także medycynę, a w 1995 roku rozpoczął studia na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej.

Obecnie wykonuje przyrodnicze pomoce naukowe i przestrzenne modele białek. Zajmuje się projektowaniem domów nawiązujących tradycyjną stylistyką do czasów niepodległej II Rzeczypospolitej. Jest zrzeszony w polskim oddziale International Network for Traditional Building and Urbanism (INTBAU) a od 2012 roku prowadzi jako res_rustica na www.skyscrapercity.com dyskusje o zabytkach stylu dworkowego. Od niedawna zarządza oficjalnym fanpage na facebooku: „Zabytki stylu dworkowego”. Interesuje się także motoryzacją, odnawialnymi źródłami energii, ochroną przyrody. Autor patentu z dziedziny bezpieczeństwa ruchu drogowego "Bezpieczna kolumna kierownicy" (Urząd Patentowy RP 1995).

ISBN 978-83-933863-4-5

